

szövegkönyvét maga Hugo Victor írta Ber-
tin Louise Angélique zeneszerző számára.
Az opera »La Esmeralda« címmel 1836-
ban került bemutatásra Párizsban, később
Münchenben is játszották »Der Glöckner
von Notre-Dame« címmel. Két évvel ké-
sőbb, 1838-ban Muzzucato olasz zeneszerző
»Esmeralda« című operáját mutatták be
Mantuában. Ennek a szövege is Hugo
Victor regényéből készült. Poniatovszky
herceg, a zeneszerző lengyel főúr, 1847-
ben írt ugyanilyen címmel a Notre-Dame-
ból operát, melyet Livornóban játszottak
először, az orosz Dargomiszki pedig ugyan-
ekkor a moszkvai opera számára írt dal-
művet Hugo Victor híres művéből. »La
Esmeralda« a címe Battisti Vincenzo ope-
rájának, mely Bolognese Domenico szö-
vegével 1851-ben került előadásra Milano-
ban. Más olasz színpadokon »Emelinda«
címmel játszották Battisti művét, mely
később német színpadokon is szerepelt.
Egykorú ezzel a romantikus mesének spa-
nyol feldolgozása, Campy y Soler »Esme-
ralda la gitana« c. operája, melyet Bar-
celonában játszottak. 1864-ben Ameriká-
ban tűnik fel egy Notre-Dame-opera: Fry
William »Notre-Dame de Paris« c. tra-
gikus dalműve, melyet Filadelfiában ját-
szottak. Nem maradt mentes a német
operairodalom sem a hálás sujettől: 1866-
ban Chemnitzben mutatták be Wetterhayn
Wilhelm »Esmeralda« c. 4 felvonásos ope-
ráját, 1867-ben Laibachban játszottak egy
hasonló c. háromfelvonásos operát, mely-
nek szövegét is, zenéjét is Müller Fried-
rich írta. Más című, de azonos tárgyú
opera a »Djihan-Ara«, melynek szövegét
Duprez írta Hugo Victor Notre-Dame-ja
után, a zenéjét pedig Marquis de Colbert-
Chabaunnais szerzette. Az opera 1868-ban
került előadásra Párizsban. Az olasz Cam-
pana a pétervári udvari színház számára
írt operát »Notre dama di Parigi« cí-
mmel Cimino szövegére, 1869-ben. Hugo Vic-
tor regényéből készült a »Quasimodo« c.
spanyol opera is, melynek szerzője Pedrell
Francesco. A darabot 1875-ben mutatták
be Barcelonában. Ujabb keletű az angol
Thomas Goring műve, a »Notre Dame de
Paris«, mely 1883-ban került színre Lon-
donban. Az olaszok balletet is írtak Hugo
Victor regényéből, 1840-ben játszották Mi-
lanóban Pugn »Notre Dame« c. nagy ze-

nés pantomimját, melynek szövegkönyvét
Perrot írta. A színművet filmre is át-
írták. (Lon Chaney nagyszerű alakítása.)

Nougués (nugész) **Jean**, fr. zene-
szerző, sz. 1876-ban, Bordeaux-ban. Ná-
lunk is bemutatott operája: »Quo vadis?«,
5 felv., 6 képb. Sienkievic Henrik re-
génye után írta Henry Cain. Ford. Mérei
Adolf. Bem. 1909. elején, Nizzában; 1911.
dec. 7-én pedig a Népopera megnyitó elő-
adásában.

Nouseul (nuszöl) **János József**, a
a bécsi Hofburgtheater színésze, sz. 1742-
ben, megh. 1821. dec. 9-én, Bécsben. 1802-
ben Pozsonyban magyarul játszott, ez év
április 7-én Győrben is fellépett társula-
tával, azután járt Pápán, Tatán, Komá-
romban, Esztergomban, Vácott, Budán,
Pesten. Pápai fellépéséről, ahol ötödmagá-
val játszott, ez a hír maradt fenn a régi
lapokban: »Bámultak mindenk azon, hogy
tudhatták ahoz a' nyelvhez, a' mellyet
nem értenek és a' mellyen talán tsak két
darabot tudnak, az actiót alkalmazni. A
Directornak ki adott Tudósítását a' Ma-
gyar Kurirral közleni kívánom, hogy lát-
hassa a Magyar Puplicum, hogy született
Németek Magyar Nyelven jádtzanak a'
Magyarok közt, 's idegen nemzetbéliek ki-
vánnák a' Magyarokkal a' Magyar nyelv-
vet kedveltetni.« (»Magyar Kurir«, 1802.,
541. oldal.)

Novák Erzsébet, a háborúban a »Vö-
rskereszt« kebelében, mint hangverseny-
rendező működött és művészeti tevékenysé-
gért magas elismerésben is részesült. A
M. Kir. Operaház Nyugdíjintézetének ala-
pító tagja.

Novák György, színész, a pesti Nem-
zeti Színház tagja volt és 1854-től 1862-ig
ugyanott operai sugó. Munkái: »Nemzeti
Színházi Zsebkönyv«. 1855—1863-ra. Pest.
1855—1862. Hét kötet. Szerkesztette
Gönczy Somával. »Nemzeti Színházi Zseb-
könyv«, 1866-ra.

Novák Irén, színésznő, megh. 1928.
aug. 3-án, Aradon. 1894. máj. havában
végezte a színészakadémiát és ekkor vétette
fel magát az Orsz. Színészegyesület köte-
lékébe. Hosszú időközön át egyik jelentős
tagja volt az aradi színháznak.